

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 3P/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621202197
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Bellová
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2022:2621202197.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Senici sudkyňou JUDr. Monikou Bellovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. Č., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny B., dieťa rodičov: B. Č., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. XXX a neuvedeného otca, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry B., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e nad maloletou M. Č., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť v E. W. F. P. T. W., B. XX, XXX XX W..

Súd u r č u j e matke povinnosť platiť výživné na maloletú M. vo výške 30 % životného minima na nezaopatrované dieťa mesačne, ktoré je matka povinná zasielať na účet E. W. F. P. T. W., B. XX, XXX XX W., vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

Súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Senica č.k. 6P 31/2021-9 zo dňa 20.8.2021.

o d ō v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B. sa svojím návrhom podaným na súde dňa 7.5.2021 domáhal nariadenia výchovného opatrenia mal. M., a to pobytu v E. W. F. P. T. W., za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa na obdobie 6 mesiacov. Návrh odôvodnil tým, že sa u maloletej M. dlhodobo prejavovali výchovné problémy, ktoré začali v čase, keď sa maloletá presťahovala so svojou matkou z V. do B., v dôsledku čoho bol aj podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Maloletá bola v minulosti umiestnená v F. E. W. F. M. A., ako aj v E. W. F. P. T. W., po návrate si maloletá našla opäť nevhodných priateľov, začala absentovať v škole, často utekala z domu, matka je vo výchove benevolentná, maloletá si svojvoľne posúvala hranice, tresty jej boli častokrát odpustené. Maloletá sa v zariadeniach cítila veľmi dobre, s matkou má narušený vzťah, ani Vianoce nechcela tráviť v domácom prostredí. Na základe odporúčania E. W. F. P. T. W. v priebehu konania navrhol navrhovateľ nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. M..

2. Matka sa na pojednávanie, na ktoré bola riadne a včas predvolaná nedostavila.

3. Súd vykonal dokazovanie spismi Okresného súdu Senica sp. zn. 10P/53/2020, 6P/31/2021, správami z prešetrenia pomerov, správou E. W. F. P. T. W., lustráciou v Sociálnej poisťovni, správou CSS T. a zistil tento stav vecí:

4. Mal. M. je dieťa narodené mimo manželstva, otec dieťaťa nie je uvedený v rodnom liste. Uznesením Okresného súdu Senica č.k. 5P/33/2019-28 zo dňa 25.9.2019 súd nariadil nad mal. M. výchovné opatrenie, a to pobyt maloletej za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky v F. E. W. F. A. v trvaní šesť mesiacov. Neodkladným opatrením Okresného súdu Senica č.k. 10P/53/2020-8 zo dňa 23.11.2020

súd nariadil mal. M. pobyt v E. W. F. P. T. W. najdlhšie na šesť mesiacov. Zo správy E. W. F. P. T. W. vyplýva, že dôvodom umiestnenia maloletej do ich zariadenia na základe neodkladného opatrenia súdu bolo záškoláctvo, úteky z domu, túlanie sa po vonku, nerešpektovanie matky, ignorovanie jej snahy o komunikáciu, fajčenie, pitie alkoholu. Na vzťahu mama a dcéra pracujú psychologičky Centra, M. uvádza, že sa nechce vrátiť domov k mame, lebo sa obáva, že sa vráti k predošlému spôsobu života. M. si je vedomá, že nemá voči mame taký rešpekt a nie je pre ňu autoritou. Centrum neodporučilo návrat do starostlivosti matky, ale odporučilo nariadiť ústavnú starostlivosť. V rámci pobytu maloletej u matky bolo kolíznym opatrovníkov vykonávané šetrenie, maloletá matku nerešpektovala, viackrát prišla v neskorých hodinách domov, okolo 3.00 hod., jedenkrát aj pod vplyvom alkoholu. Neodkladným opatrením Okresného súdu Senica č.k. 6P/31/2021-9 zo dňa 20.8.2021 súd nariadil mal. M. ústavnú starostlivosť v E. W. F. P. T. W.Š.. Podľa vyjadrenia E. W., je vzťah matky k dcére viac ako vlažný, matka s E. nekomunikuje, takisto ani s kolíznym opatrovníkom, neoznámila ani, že sa presťahovala, s M. komunikuje minimálne, ako prvá nadväzuje kontakt M.. Mal. M. navštevuje 9. ročník ZŠ, v súčasnosti má slabé výsledky, musí byť stále kontrolovaná, voči školskému poriadku sa správa provokačne, veľa fajčí, o návrate do starostlivosti k matke nerozpráva, neprejavuje o to záujem. E. momentálne neodporúča návrat maloletej do starostlivosti matky, nakoľko vzťah medzi oboma je značne naštrbený, matka neprejavuje záujem zlepšenia tohto stavu. Maloletá sa počas pohovoru vyjadrila, že je v E. spokojná, potvrdila, že chce ísť študovať za kaderničku alebo čašníčku, s matkou je v nepravidelnom kontakte. Matka je t.č. nezamestnaná, naposledy bola zamestnaná v E. B. B. T. v období od 1.7.2021 do 6.9.2021, pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa z dôvodu neospravedlnenej absencie. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že telefonickým rozhovorom s maloletou zistil, že sa situácia nezmenila, matka maloletú neprišla ani raz pozrieť do zariadenia, matka nekomunikuje so zariadením ani s kolíznym opatrovníkom, matke volá vždy iba M.. Mal. M. je v zariadení spokojná, je stotožnená s tým, že bude v zariadení až do plnoletosti. Uvažuje o strednej škole, zrejme by chcela byť kozmetička a vizážistka. Maloletá nemá až taký dobrý vzťah so svojou starou matkou, starý otec už zomrel.

5. Podľa § 54 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

6. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 62 ods. 1 - 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

8. Súd zo zisteného skutkového stavu veci a z vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v najlepšom záujme mal. M., nakoľko predchádzajúce výchovné opatrenia nevedli k náprave. Starostlivosť o maloletú nemožno zabezpečiť ani inou formou náhradnej starostlivosti príbuzným alebo inou osobou. Dôvodom pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. M. je jej nevhodné správanie v starostlivosti matky, ktorá výchovu maloletej nezvláda a v súčasnosti ani nemá záujem ju zabezpečiť. Maloletá v jej starostlivosti nedodržiava pravidlá, má neskoré príchody domov, fajčí a požíva alkohol. Takéto prostredie nie je vhodné pre celkový duševný a telesný vývoj maloletej. Maloletá si je vedomá problémov v správaní, v zariadení sa cíti spokojná. Vzhľadom na výchovné problémy s maloletou a nezvládnutie starostlivosti o maloletú matkou, resp. aj nezáujem matky, je najvhodnejšou formou zabezpečenia riadnej starostlivosti o maloletú M. nariadenie ústavnej starostlivosti. Súd tiež určil povinnosť matke prispievať na výživu mal. M. sumou 30% životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne, čo je výška výživného v zmysle § 62 Zákona o rodine, teda v minimálnom rozsahu, nakoľko matka je v súčasnosti nezamestnaná. I keď s matkou zamestnávateľ ukončil pracovný pomer z dôvodov na jej strane, súd k tejto skutočnosti neprihliadol, a to z toho dôvodu, že súd zohľadnil právo matky presťahovať sa späť na východné Slovensko, kde bude musieť riešiť aj nové zamestnanie. Súd v rozhodnutí zároveň zrušil nariadené neodkladné opatrenie v zmysle § 363 Civilného mimosporového poriadku, pretože nad maloletou nariadil ústavnú starostlivosť rozsudkom, čím odpadol dôvod, pre ktorý bolo nariadené.

9. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.